

LATVIJAS PAŠVALDĪBU SAVIENĪBA

Mazā Pils iela 1, Rīga, LV-1050
Tālr. 67226536, fakss 67212241
e-pasts: lps@lps.lv
www.lps.lv

Nod. maks. kods: LV40008020804
Nor. kods LV53UNLA0001001700906
AS "SEB banka"
kods UNLALV2X

Rīga

11.08.2014. Nr. 0720142173/A1650

Uz TAP VSS-693

Valsts Kancelejai

Par Ministru kabineta noteikumu projektu "Grozījumi Ministru kabineta 2010. gada 30. novembra noteikumos Nr. 1075 "Valsts un pašvaldību institūciju amatu katalogs""

Latvijas Pašvaldību savienība ir izvērtējusi Ministru kabineta noteikumu projektu "Grozījumi Ministru kabineta 2010. gada 30. novembra noteikumos Nr. 1075 "Valsts un pašvaldību institūciju amatu katalogs" (turpmāk – projekts) un nesaskaņo to, izsakot šādus iebildumus:

1. svītrot projekta 1. punktā paredzētajā noteikumu 7. punktā vārdus "un amata pienākumu izpildei nepieciešamo izglītību un profesionālo pieredzi" un projekta 2. punktā paredzētajā noteikumu 11.1. apakšpunktā vārdus "kā arī amata pienākumu izpildei nepieciešamo izglītību un pieredzi", jo iepriekš šajā punktā minētā amata pienākumu sarežģītība, atbildība un vadības funkcija būtībā ietver un no tām izriet attiecīgā amata veikšanai nepieciešamā izglītība un profesionālā pieredze. Tiesību normā minētais papildinājums zināmā mērā rada nepieciešamību jau amatu saimes līmeņa raksturojumā un amata paraugaprakstā norādīt nepieciešamo izglītību un profesionālo pieredzi, kas ne visos gadījumos ir reāli izdarāms un arī nav nepieciešams un nebūtu nelietderīgs;

2. precizēt projekta 2. punktu, paredzot, ka vienotā amata apraksta paraugs attiecināms tikai uz tiešās valsts pārvaldes iestādēm. Nepiekrītam šī amata apraksta parauga attiecināšanai uz pašvaldībām, jo šāda standartizācija ne vienmēr ir attaisnojama un lietderīga. Saskaņā ar Eiropas Vietējo pašvaldību hartas 8. pantu jebkuru administratīvo pārraudzību pār vietējo varu darbību var veikt tikai saskaņā ar tādām procedūrām un tādus gadījumos, kuri ir noteikti konstitūcijā vai likumā. Jebkura administratīvā pārraudzība pār vietējo varu darbību parasti tiek virzīta uz to, lai nodrošinātu to atbilstību likumam un konstitucionālajiem principiem. Taču administratīvu pārraudzību drīkst realizēt augstāka līmeņa varas attiecībā uz to uzdevumu izpildes

lietderību, kuri ir deleģēti vietējām varām. Administratīvā pārraudzība pār vietējām varām tiek realizēta tādā veidā, lai nodrošinātu, ka kontrolējošās varas iejaukšanās ir proporcionāla to interešu svarīgumam, kuras ir paredzēts aizsargāt. Šādu vienotu standartu noteikšana pārkāpj pašvaldību autonomijas principu un liedz pašvaldībām izvēlēties savus, konkrētajai pašvaldībai efektīvākos un lietderīgākos risinājuma variantus. Vēršam uzmanību, ka jautas, ka uz pašvaldībām tiek attiecināts Valsts un pašvaldību institūciju amatpersonu un darbinieku atlīdzības likums, pašvaldībām rada sarežģījumus, jo ne vienmēr iespējams iekļauties valsts tiešās pārvaldes noteiktajā rāmī. Pašvaldības ir dažādas, un līdz ar to nepieciešama arī dažāda pieeja un individuāls risinājums, kas būs visefektīvākais un lietderīgākais tieši konkrētajā pašvaldībā. Projektā piedāvātais vienotais amata apraksta paraugs ir pārlietu detalizēts, piemēram, nav saprotams, kādēļ amata aprakstā jāiekļauj tādas pozīcijas kā katra amata pienākuma nozīmība (svars) procentos, amata pienākumu izpildes standarti, amata tiesības. Piemēram, ne vienmēr visas amata tiesības būs iespējams norādīt amata aprakstā, jo tās regulē virkne tiesību aktu, kas mainās (nāk klāt jauni tiesību akti, daļa zaudē spēku). Vēršam uzmanību arī uz vienotajā amata aprakstā iekļauto pozīciju “padoto skaits” un to, ka tas var būt mainīgs, un ne vienmēr, mainoties padoto skaitam, piemēram, ieviešot jaunu amata vietu vai likvidējot esošo, būtu lietderīgi un adekvāti mainīt amata aprakstu, ja pēc būtības amata pienākumu apjomā nekas nemainās un tiek saglabāts esošais pienākumu apjoms. Vienlaikus izsakām priekšlikumu, vai projekta 2. punktā paredzētajā noteikumu 11.1. apakšpunktā jēdzieni “darba raksturojums”, “darba sarežģītība” un “atbildība par darba rezultātiem” nebūtu aizstājami ar jēdzienu “amata pienākumu raksturojums”, “amata pienākumu sarežģītība” un “atbildība par amata pienākumu izpildes rezultātiem”;

3. projekta 2. punktā tiek lietots termins “nodarbinātais”. Vēršam uzmanību, ka līdz šim Ministru kabineta 2010. gada 30. novembra noteikumos Nr. 1075 “Valsts un pašvaldību institūciju amatu katalogs” tas netika lietots. Ņemot vērā minēto, kā arī, lai nodrošinātu viendabīgas un konsekventas terminoloģijas lietošanu, lūdzam precizēt projekta 2. punktu;

4. Ministru kabineta 2010. gada 30. novembra noteikumu Nr. 1075 “Valsts un pašvaldību institūciju amatu katalogs” 2.1. apakšpunktā noteikts, ka ļoti maza iestāde ir iestāde, kurā nodarbināti mazāk par 10 darbiniekiem, un ka šīs iestādes vadītāju neklasificē 1. saimē “Administratīvā vadība”, bet citā saimē atbilstoši funkcijām. Vēršam uzmanību, ka pašvaldībās ir iestādes, kuru vadītājus nav iespējams klasificēt atbilstoši minētajā tiesību normā noteiktajam, jo šīs iestādes darbības specifika neatbilst nevienā no saimēm veicamajām funkcijām. Šāda iestāde, piemēram, ir jauniešu centrs un bērnu patversme;

5. Bibliotēku likums nosaka bibliotēku funkcijas un darbības vispārīgos principus, kas ietver gan pasaules kultūras mantojuma – iespieddarbu, elektronisko izdevumu, rokrakstu un citu dokumentu – uzkrāšanu, sistematizēšanu, katalogizēšanu, bibliografēšanu un saglabāšanu, gan

bibliotēkas krājumā esošās informācijas publisko pieejamību un izmantošanas nodrošināšanu un bibliotēkas pakalpojumu sniegšanu. Ņemot vērā bibliotēku darbības saturu un sarežģītību, apjomu, īstenoto virzienu, kvalitātes dažādību, kā arī saistībā ar 2010. gada 30. novembra noteikumu Nr. 1075 "Valsts un pašvaldību institūciju amatu katalogs" izstrādātajos grozījumos piedāvāto amatu klasificēšanas iespēju, ievērojot pārraudzībā esošo darbinieku skaitu, uzskatām, ka 2010. gada 30. novembra noteikumu Nr. 1075 "Valsts un pašvaldību institūciju amatu katalogs" 18.2. punkts saglabājams esošajā redakcijā;

6. precizēt projekta 36. punktu un aizstāt tajā paredzētajā noteikumu 1. pielikuma II nodaļas 23. punktā "Klientu apkalpošana" II C līmenī vārdus "sadarbojas ar pašvaldībām un juridiskām personām" ar vārdiem "sadarbojas ar valsts un pašvaldību institūcijām, kā arī fiziskām un juridiskām personām" atbilstoši šī līmeņa amata paraugaprakstā minētajam;

7. papildināt projektu ar jaunu punktu, kurā paredzēt grozījumu spēkā stāšanās datumu. Projekts paredz pietiekoši apjomīgus grozījumus, kuru ieviešana var prasīt zināmu laiku (pašvaldībās ar lielu darbinieku skaitu – vismaz 3 mēnešus). Turklāt, ņemot vērā to, ka šie grozījumi saistīti arī ar darbinieku atlīdzības jautājumiem, nepieciešams, lai tie stātos spēkā gada sākumā, lai pašvaldības varētu plānot nepieciešamos finanšu līdzekļus. Vēršam uzmanību arī uz apstākli, ka, kamēr nav izstrādāti grozījumi Ministru kabineta 2013. gada 29. janvāra noteikumos Nr. 66 "Noteikumi par valsts un pašvaldību institūciju amatpersonu un darbinieku darba samaksu un tās noteikšanu", nav iespējams arī aprēķināt projekta ietekmi uz pašvaldību budžetiem. Ņemot vērā minēto, uzskatām, ka projekta spēkā stāšanās termiņam būtu jābūt pietiekamam, lai varētu sagatavoties projektā paredzētā regulējuma ieviešanai;

8. projekta anotācijas sākotnējās ietekmes novērtējuma ziņojuma (anotācijas) (turpmāk – projekta anotācija) IV sadaļas 1. punktā ir minēts, ka Finanšu ministrijai līdz 2014. gada 1. novembrim ir jāizstrādā un Ministru kabinetā jāiesniedz grozījumi Ministru kabineta 2013. gada 29. janvāra noteikumos Nr. 66 "Noteikumi par valsts un pašvaldību institūciju amatpersonu un darbinieku darba samaksu un tās noteikšanu" un grozījumi Valsts un pašvaldību institūciju amatpersonu un darbinieku atlīdzības likumā. Ņemot vērā to, ka Ministru kabineta 2010. gada 30. novembra noteikumi Nr. 1075 "Valsts un pašvaldību institūciju amatu katalogs" ir cieši saistīti ar Ministru kabineta 2013. gada 29. janvāra noteikumiem Nr. 66 "Noteikumi par valsts un pašvaldību institūciju amatpersonu un darbinieku darba samaksu un tās noteikšanu", jo nosaka amatu saimju līmeņiem atbilstošās mēnešalgu grupas, uzskatām, ka abi grozījumi minētajos Ministru kabineta noteikumos būtu jāvirza vienotā paketē. Vēršam arī uzmanību, ka bez Ministru kabineta noteikumu projekta par grozījumiem Ministru kabineta 2013. gada 29. janvāra noteikumos Nr. 66 "Noteikumi par valsts un pašvaldību institūciju amatpersonu un darbinieku darba samaksu un tās noteikšanu" nav iespējams pilnvērtīgi izvērtēt projektu. Turklāt lūdzam papildināt projekta anotācijas

IV sadaļas 1. punktu ar informāciju par paredzēto grozījumu attiecīgajos normatīvajos aktos būtību atbilstoši Ministru kabineta 2009. gada 15. decembra instrukcijā Nr. 19 "Tiesību akta projekta sākotnējās ietekmes izvērtēšanas kārtība" 54.2. apakšpunktā noteiktajam;

9. projektā nav ņemti vērā un iestrādāti visi ar Latvijas Pašvaldību savienības 2014. gada 2. aprīļa vēstuli Nr. 0420141112/A781 Valsts kancelejai nosūtītie priekšlikumi valsts un pašvaldību institūciju amatu kataloga aktualizēšanai, kā arī ir nepieciešams izvērtēt arī pašvaldību atsevišķi sniegtos priekšlikumus Valsts kancelejai, piemēram, tos, kas iekļauti Cēsu novada pašvaldības 2012. gada 6. jūlija vēstulē Nr. 1-33/2405, kura adresēta Valsts kancelejai;

10. likuma "Par valsts un pašvaldību institūciju amatpersonu un darbinieku atlīdzību 2009. gadā" (zaudējis spēku 01.01.2010.) pieņemšana bija saistīta ar pastāvošo ekonomisko situāciju valstī un Starptautiskā Valūtas fonda prasībām, lai samazinātu visu valsts un pašvaldību institūciju izdevumus amatpersonu (darbinieku) atlīdzībai 2009. gadā, nevis apvienotu valsts un pašvaldību amatpersonas (darbiniekus) vienotā atlīdzības sistēmā, kā tas tiek īstenots šobrīd saskaņā ar Valsts un pašvaldību institūciju amatpersonu un darbinieku atlīdzības likumu. Ņemot vērā minēto, norādām, ka likuma „Par pašvaldībām” 5. panta pirmā daļa nosaka – pašvaldības savas kompetences un likuma ietvaros darbojas patstāvīgi. Valsts pārvaldes iekārtas likuma 1. panta 2. punktā noteikts, ka atvasināta publiska persona ir pašvaldība vai cita ar likumu vai uz likuma pamata izveidota publiska persona, kurai ar likumu piešķirta sava autonoma kompetence, kas ietver arī sava budžeta veidošanu un apstiprināšanu, un kurai var būt sava manta. Eiropas Vietējo pašvaldību hartas 3. panta pirmā daļa paredz, ka vietējā pašvaldība nozīmē vietējās varas tiesības un spēju likumā noteiktajās robežās regulēt un vadīt nozīmīgu valsts lietu daļu uz savu atbildību un vietējo iedzīvotāju interesēs, savukārt Eiropas Vietējo pašvaldību hartas 6. panta pirmajā daļā noteikts, ka, nepārkāpjot likumā paredzētos vispārējos noteikumus, vietējām varām ir atļauts pašām noteikt savas iekšējās pārvaldes struktūras, lai pielāgotu tās vietējām vajadzībām un nodrošinātu efektīvu pārvaldi. Valsts un pašvaldību institūciju amatpersonu un darbinieku atlīdzības likums ir vērtējams kā Latvijas Republikas tiesību normu kopuma stādīšana augstāk par starptautisko tiesību normu kopumu (Eiropas Vietējo pašvaldību harta). Papildus vēršam uzmanību, ka saskaņā ar Valsts un pašvaldību institūciju amatpersonu un darbinieku atlīdzības likumu un Ministru kabineta 2010. gada 30. novembra noteikumiem Nr. 1075 "Valsts un pašvaldību institūciju amatu katalogs" valsts un pašvaldību institūcijās veikta amatiem atbilstošo funkciju sakārtošana funkcionālajās grupās – amatu saimēs, kas aptver amatu pamatfunkcijas, proti, līdzīgus darba uzdevumus un pamatpienākumus. Bet pašvaldības savā starpā atšķiras:

1) gan pēc savas specifikas, kas atkarīga no vietējām vajadzībām, gan arī pēc pašvaldības atrašanās vietas, piemēram, Ventspilī kā ostas pilsētā darbojas daudzi uzņēmumi, kuru darbība ir saistīta ar vidi, līdz ar ko izveidota

atsevišķa administrācijas struktūrvienība – Vides aizsardzības nodaļa, kurā strādā speciālisti vides jautājumos. Turpretim citās pašvaldībās nav nepieciešamība pēc vides speciālistiem vai ostu speciālistiem, bet ir nepieciešamība pēc speciālistiem citos svarīgos jautājumos atkarībā no vietējās pārvaldes vajadzībām;

2) pēc autonomo funkciju un brīvprātīgo iniciatīvu īstenošanas apjoma un veida – piemēram, Ventspilī sporta darbības virzieni saistīti ar daudzveidīga, kvalitatīva, inovatīva sporta infrastruktūras nodrošināšanu gan ventspilnieku, gan apkārtnes iedzīvotāju sportošanai, sacensību rīkošanu, plašu iedzīvotāju sportošanas iespēju nodrošināšanu un plašu sporta sacensību piedāvājuma nodrošināšanu, kas ietver arī starptautiskus pasākumus, līdz ar ko valsts un pašvaldības institūciju amatpersonām (darbiniekiem) nevar tikt piemēroti vienādi kritēriji.

Vienota cilvēkresursu vadības sistēma valstī ir pretrunā ar administratīvi teritoriālo principu, t.i., pašvaldības tiesībām savas kompetences ietvaros realizēt pārvaldi tās teritorijā. Pašvaldību mērķis ir nodrošināt savu darbību attiecīgās administratīvās teritorijas iedzīvotāju interesēs. Pašvaldībām noteikto autonomo funkciju kvalitatīvai izpildei tās piesaista un izmanto nepieciešamos resursus, tai skaitā cilvēkresursus.

Saskaņā ar Eiropas vietējo pašvaldību hartas 6. panta otro daļu vietējo valdību darbinieku dienesta apstākļiem jābūt tādiem, kas atļauj augstas kvalifikācijas darbinieku pieņemšanu un noturēšanu darbā ilgtermiņā, balstoties uz nopelniem un kompetenci, šajā nolūkā ir jānodrošina atbilstoši mācību un darba samaksas apstākļi un karjeras iespējas.

Nemot vērā minēto, uzskatām, ka pašvaldībām būtu jāļauj pašām lemt par pašvaldībās nodarbināto atlīdzības jautājumiem, vadoties pēc konkrētās administratīvās teritorijas specifikas, vajadzības un iespējām. Uzskatām, ka ieviestā vienotā valsts pārvaldes atlīdzības sistēma nav sevi attaisnojusi un būtu pārskatāma, izslēdzot pašvaldības no Valsts un pašvaldību institūciju amatpersonu un atlīdzības likuma un šim likumam pakārtoto normatīvo aktu regulējuma.

Priekšsēdis

Andris Jaunsleinis

11.08.2014. 15:20

1772

Gunta Kurme, Padomniece juridiskajos jautājumos
67508526, 26409895, gunta.kurme@lps.lv

Šis dokuments ir parakstīts ar drošu elektronisko parakstu un satur laika zīmogu.